

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 26 mei 2025
Betreft Aanpassing ontwikkelkader windenergie op zee

Geachte Voorzitter,

Een onafhankelijke en duurzame energievoorziening die leveringszekerheid biedt is belangrijker dan ooit. Dit zijn geen vanzelfsprekendheden meer in deze snel veranderende wereld. Windenergie op zee is een cruciale voorwaarde om een energiesysteem te ontwikkelen dat aan deze eisen voldoet. Voor de realisatie van wind op zee heeft het kabinet een routekaart 21GW opgesteld. Vanwege het belang van wind op zee voert het kabinet, conform het regeerprogramma, deze onverkort uit.

Het net op zee brengt de elektriciteit opgewekt door windturbines op zee aan land. Het ontwikkelkader windenergie op zee (hierna: ontwikkelkader) heeft hier een cruciale rol in. Het ontwikkelkader geeft namelijk de opdracht aan netbeheerder TenneT voor de aanleg van het net op zee. Met deze brief informeert het kabinet de Kamer over enkele aanpassingen in het ontwikkelkader.

Met deze aanpassing van het ontwikkelkader wordt een aantal zaken mogelijk gemaakt. De belangrijkste betreft het in opdracht geven van een extra 2GW gelijkstroom netaansluiting aan TenneT. Deze verbinding betreft het aansluiten van Doordewind kavel II. Hiermee wordt opvolging gegeven aan het advies betreffende het Energie Infrastructuur Plan Noordzee 2050 dat is gedeeld met de Tweede Kamer¹: *“Het is daarom wenselijk om op korte termijn tot besluitvorming te komen over eventuele opdrachtverlening aan TenneT voor aanvullende projecten op de huidige routekaart, waaronder het project Doordewind 2”*. Dit is ook in lijn met de brief van mijn voorganger aan de Kamer op 25 april 2024, waarin is aangekondigd dat Doordewind kavel II doorschuift naar de volgende fase². Hiermee wordt een eerste stap gezet na de huidige routekaart. Aanwijzing van de eerstvolgende verbinding is nodig omdat de doorlooptijden van het realiseren van een netverbinding voor een windpark op zee lang is. Recent is de Kamer geïnformeerd over het garantieplafond voor TenneT die deze stap mogelijk maakt³.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 33561, nr. 63, p.4

² Kamerstukken II 2023/24 33 561, nr. 61, p. 3

³ Kamerstukken II 2024/25 28165, nr. 447, p. 4

Voorafgegaan door een toets van de ACM op doelmatigheid en efficiëntie zullen de kosten van het net op zee van TenneT zoals gebruikelijk landen in de nettarieven⁴.

De opdracht aan TenneT voor een 2GW verbinding is definitief, maar de aanwijzing van Doordewind kavel II als locatie om aan te sluiten is onder voorbehoud, omdat het aanwijzen van het bijbehorende windenergiegebied onderdeel is van de besluitvorming van de Partiële Herziening Programma Noordzee, welke naar verwachting eind dit jaar wordt afgerond. De Kamer is recent geïnformeerd over de ter inzage legging van de concept Partiële Herziening Programma Noordzee⁵, waarin de windenergiegebieden behorende bij Doordewind Kavel II zijn opgenomen. De inpassingskosten t/m 2030 die voortkomen uit het aanwijzen van Doordewind II zijn onderdeel van het pakket voor een weerbaar energiesysteem en een toekomstbestendige industrie. De structurele inpassingskosten zijn gedekt binnen de SDE-regeling. In het Programma Noordzee wordt ook de afweging tussen windenergiegebieden en andere activiteiten, zoals visserij, scheepvaart, defensie etc. gemaakt, zoals ook in de antwoorden op Kamervragen van het lid Vermeer op 4 maart 2025⁶ aangegeven.

Het kabinet geeft op dit moment de ontwikkeling van deze 2GW verbinding in opdracht, omdat TenneT hiermee haar contractuele verplichtingen ten aanzien van platform en kabelleveranciers kan nakomen en hiermee aanvullende kosten voor TenneT worden vermeden. Ten slotte wordt een eventueel gat in de uitrol van wind op zee hiermee zo klein mogelijk gehouden. Indien deze windenergiegebieden niet definitief worden aangewezen in de Partiële Herziening Programma Noordzee, kan de locatie nog wijzigen.

Naast het in opdracht geven van deze netaansluiting aan TenneT worden verschillende andere wijzigingen gemaakt in het ontwikkelkader. Deze wijzigingen hebben geen invloed op visserij:

- Zoals in de Kamerbrief⁷ van 5 december 2024 aangekondigd vallen de gelijkstroomkabels voor een diepe aanlanding niet meer binnen de scope van de Delta Rhine Corridor (DRC). Diepe aanlandingen worden gebruikt om stroom van windparken op zee verder landinwaarts te brengen. Daarom zal buiten de DRC onderzoek gedaan worden naar de mogelijkheid voor een diepe aanlanding. TenneT krijgt opdracht voor het voorbereiden hiervan (zoals bijvoorbeeld onderzoek). De daadwerkelijke ontwikkeling van een diepe aanlanding wordt niet in opdracht gegeven met deze wijziging. De Tweede Kamer wordt hier nader over geïnformeerd.

⁴ De Kamer is recent geïnformeerd over nettarieven in het kader van een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO). Kamerstukken II 2024/25, 29023, nr. 567

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 35325, nr. 10

⁶ Kamerstukken II 2024/25, 2025Z00900

⁷ Kamerstukken II 2024/25 29826, nr. 216

Klimaat en groene Groei

KGG / 97640484

- Het kabinet heeft een aantal 2GW windkavels gesplitst naar 2 keer 1GW kavels⁸. Er is nu een toelichting toegevoegd op welke wijze aansluitvelden op een platform worden gedeeld in het geval van een gesplitst kavel.
- Een aanpassing van de definitie van klantaansluiting, zodat niet alleen elektriciteit kan worden afgenomen via deze aansluiting maar ook (onder voorwaarden) kan worden ingevoerd.

Met deze wijzigingen borgt het kabinet dat de Nederlandse energieonafhankelijkheid en leveringszekerheid, evenals de verduurzaming van de Nederlandse energieproductie, voortgezet kan worden door de ontwikkeling van windenergie op zee.

Sophie Hermans
Minister van Klimaat en Groene Groei

⁸ Kamerstukken II 2024/25 33561, nr. 67, p. 2